

Právo a judikatúra v praxi

Výber z najzaujímavejších nových rozhodnutí súdov

Obsah:

- 1. K premlčacej dobe nároku na bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo preplatením istiny bezúročného spotrebiteľského úveru**
Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/383/2017 zo dňa 11. 4. 2018
- 2. K vplyvu zahladeného odsúdenia na rozhodovanie o treste za nový trestný čin**
Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23 To 25/2018 zo dňa 10. 4. 2018
- 3. K právam veriteľa vo vzťahu k ustanoveniu o informačnej povinnosti pre prípad prekročenia bežného účtu**
Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co 359/2017 zo dňa 10. 4. 2018
- 4. K následkom pochybenia súdu spočívajúceho v neoznačení niektorých nedostatkov návrhu na zápis do obchodného registra**
Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/52/2017 zo dňa 29. 3. 2018
- 5. K možnosti odvolacieho súdu potvrdiť rozhodnutie ak je vecné správny len výrok rozhodnutia okresného súdu**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 9/2016 zo dňa 28. 2. 2017
- 6. K dobrým mravom a k omylu pri uzatváraní zmluvy s nepočujúcim, ktorému tlmočila osoba podľa jeho výberu**
Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co 413/2017 zo dňa 29. 3. 2018
- 7. Porušenie zásady zákazu zneužitia práva pri uplatnení čiastkových nárokov v samostatných konaniach**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 31/2016 zo dňa 23. 2. 2017
- 8. K prípustnosti dovolania – odklon od ustálenej rozhodovacej praxe**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo dňa 6. 3. 2017
- 9. K overovaniu prevodu práv alebo povinností exekučným súdom**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 ECdo 2/2016 zo dňa 25. 1. 2017
- 10. K povinnosti žalobcu skúmať identitu ostatných spoluvlastníkov v pozemnoknižných vložkách a archívoch pri vyporiadaní spoluvlastníctva**
Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/202/2017 zo dňa 30. 11. 2017
- 11. K posúdeniu bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 661/2015 zo dňa 22. 3. 2017
- 12. K otázke nezlučiteľnosti niektorých dovolacích dôvodov**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 203/2016 zo dňa 31. 10. 2017
- 13. K prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 176/2017 zo dňa 29. 11. 2017
- 14. K náležitému vymedzeniu dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 432 ods. 2 CSP**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 182/2017 zo dňa 29. 11. 2017
- 15. K odôvodňovaniu tvrdenej ujmy na právach ostatných účastníkov správneho konania v rozsudku vs. žalobná legitimácia v správnom súdnictve**
Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 55/2015 zo dňa 14. 6. 2017

1. K premlčacej dobe nároku na bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo preplatením istiny bezúročného spotrebiteľského úveru

Rozhodnutie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 5Co/383/2017 zo dňa 11. 4. 2018

Anotácia:

Súd posudzoval nárok na bezdôvodné obohatenie, ktoré vzniklo z dôvodu preplatenia istiny čerpaného spotrebiteľského úveru. K preplateniu istiny došlo v dôsledku sankcionovania veriteľa bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru podľa ustanovenia § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch, pretože v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbali niektoré náležitosti požadované vyššie uvedeným zákonom.

V zmluve boli splátky úveru dojednané tak, že obsahovali aj splátku istiny, aj splátku úveru. S ohľadom na túto skutočnosť vznikli určité nejasnosti ohľadom skutočnosti, kedy vlastne na strane veriteľa vzniklo bezdôvodné obohatenie v dôsledku prijatia plnenia zo strany dlžníka. V nadväznosti na to vznikli aj nejasnosti ohľadom otázky, kedy začala plynúť premlčacia doba nároku na vrátenie bezdôvodného obohatenia. Krajský súd Trenčín v tejto súvislosti pre potreby praxe uviedol, že v podobných prípadoch môže vzniknúť bezdôvodné obohatenie vždy až pri prijatí prvého plnenia, ktorým dlžník preplatí istinu úveru (teda nie pri každej jednotlivéj splátke zaplatenej na predmetný úver). Všetky platby dlžníka je však potrebné s ohľadom na sankciu bezúročnosti započítavať len na istinu úveru. Od uvedeného momentu začne zároveň plynúť objektívna premlčacia doba a podľa súdu tiež zároveň subjektívna premlčacia doba, a to s ohľadom na zásadu „neznalosť práva neospravedlňuje“; dlžník teda v súlade s uvedenou zásadou už od začiatku preplácania istiny musí vedieť, že platí bez právneho dôvodu.

Právna veta:

- I. Odvolací súd sa domnieva, že bezdôvodné obohatenie na strane žalovaných z dôvodu preplatenia istiny čerpaného úveru žalobkyňou vzniklo až v okamihu, kedy žalobkyňa prvýkrát preplatila istinu čerpaného úveru, teda nie osobitne pri každej žalobkyňou zaplatenej splátke úveru ale až prvou platbou na čerpaný úver, ktorá presiahla splatenú istinu úveru. Splátky úveru boli síce v zmluve o spotrebiteľskom úvere dojednané tak, že obsahujú tak splátku istiny ako aj úroku (bez ich rozčlenenia), ale toto dojednanie bolo prelomené zákonnou sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Všetky platby žalobkyne, a to v celom ich rozsahu, je preto potrebné zarátavať na istinu čerpaného úveru a bezdôvodné obohatenie žalovaných vzniklo až v momente, kedy žalobkyňa začala svojimi platbami preplácať istinu čerpaného úveru. Od momentu, kedy žalovaní prijali uvedené platby žalobkyne, tak vzniklo v rozsahu platieb žalovaným bezdôvodné obohatenie, a od tohto momentu začala plynúť objektívna trojročná premlčacia doba práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Do dňa uplatnenia práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia na súde tak objektívna premlčacia doba ohľadne žiadnej z týchto platieb žalobkyne neuplynula.
- II. Od rovnakého momentu, teda od okamihu platieb žalobkyne nad zaplatenú istinu čerpaného úveru, možno podľa odvolacieho súdu rátať aj začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby práva žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobkyňa, s ohľadom na právnu zásadu, že neznalosť práva neospravedlňuje, musela od okamihu uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere vedieť, že zmluva, ktorú uzatvorila s právnym predchodcom žalovaných neobsahuje náležitosť podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, teda rozpis splátky úveru na splátku istiny, splátku úroku a prípadnú splátku poplatkov. Od uvedeného momentu si tak musela byť vedomá, že úver, ktorý od právneho predchodcu žalovaných bude čerpať je bezúročný a bez poplatkov a ona je povinná vrátiť len sumu rovnajúcu sa jeho istine. Od momentu, kedy žalobkyňa splatila celú istinu čerpaného úveru a napriek tomu platila právnomu predchodcovi žalovaných na čerpaný úver ďalej, mala žalobkyňa vedomosť o všetkých skutočnostiach, ktoré ju mali viesť k záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia právnym predchodcom žalovaných a o jeho výške. Vedela, že istinu čerpaného úveru už splatila, vedela, že právny predchodca žalovaných nemá právny dôvod na ďalšie peňažné plnenie, pretože úver je bezúročný a bez poplatkov, vedela, že peňažné platby poukazuje právnomu predchodcovi žalovaných a nakoniec pri znalosti výšky istiny čerpaného úveru a výšky svojich platieb vedela aj o tom, o akú sumu istinu čerpaného úveru prepláca.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Právo na ochranu spotrebiteľa

Právny inštitút: Premlčanie, Bezdôvodné obohatenie, Spotrebiteľské úvery

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 107
129/2010 Z. z. – § 11

2. K vplyvu zahladeného odsúdenia na rozhodovanie o treste za nový trestný čin

Uznesenie Krajského súdu Trenčín sp. zn. 23 To 25/2018 zo dňa 10. 4. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trenčín v predkladanom rozhodnutí posudzoval odvolanie prokurátora do výroku o trestoch v neprospech obžalovaných, ktorí sa dopustili pokračovacieho zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi. Dôvodom podania odvolania bola neprimeraná miernosť uložených trestov (obom obžalovaným súd okrem iného uložil tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom). Prokurátor argumentoval, že súd pri ukladaní trestov nedostatočne prihliadol na doterajší život obžalovaných – osobitne pritom zmienil, že obžalovaní už boli za trestný čin odsúdení. Za tejto situácie preto prokurátor navrhoval, aby boli obžalovaným uložené nepodmienené tresty odňatia slobody.

Krajský súd Trenčín síce musel s prokurátorom súhlasiť v tom, že obaja odsúdení už boli opakovane súdne trestaní, vždy im však boli uložené podmienené tresty odňatia slobody a v skúšobnej dobe týchto trestov sa osvedčili. Súd zároveň nielen vo vzťahu k posudzovanému prípadu výslovne upozornil, že pokiaľ obžalovaní spáchali trestné činy, v súvislosti s ktorými nastalo zahladenie odsúdenia, nemožno na ich spáchanie prihliadať pri rozhodovaní o treste za iný trestný čin, pretože by to odporovalo príslušným ustanoveniam Trestného zákona o zahladení odsúdenia.

Právna veta:

Je síce faktom, že inštitút zahladenia odsúdenia (bez ohľadu na to, či ide o zákonnú fikciu alebo rozhodnutie súdu, resp. prezidenta), neznamená, že určitý trestný čin nebol vôbec spáchaný, resp. že by ho nespáchal konkrétny obžalovaný. Podľa § 93 ods. 1 Tr. zák. však platí, ak bolo odsúdenie zahladené, hľadá sa na páchatela, ako keby nebol odsúdený. V tomto prípade ide o hmotnoprávne trestné ustanovenie kogentnej povahy (pozri slovo „hľadí“), a preto je neprípustné, aby takto zahladené odsúdenie bolo podkladom pre rozhodovanie súdu podľa Trestného zákona (vrátane rozhodovania o treste), ktorý tvorí hmotno-právnu oblasť trestného práva. Tento záver platí o to viac, ak by sa takto zahladené odsúdenie malo vyhodnotiť dokonca „v neprospech“ páchatela trestného činu.

Právna oblasť: Trestné právo hmotné

Právny inštitút: Zahladenie odsúdenia, Zásady ukladania trestov

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 300/2005 Z. z. – § 34 ods. 4, § 93 ods. 1
pre ČR: 40/2009 Sb. – § 39 odst. 1, § 106

3. K právam veriteľa vo vzťahu k ustanoveniu o informačnej povinnosti pre prípad prekročenia bežného účtu

Rozsudok Krajského súdu Košice sp. zn. 5Co 359/2017 zo dňa 10. 4. 2018

Anotácia:

Krajský súd Košice poskytol v predkladanom rozhodnutí výklad ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Základom pre poskytnutie výkladu bolo uplatnenie sporného nároku veriteľa na úrok súvisiaci s prečerpaním účtu. Okresný súd nárok na úrok zamietol s odkazom na skutočnosť, že tento vyplýval len z predloženého sadzovníka poplatkov, o ktorom sa v zmluve uzatvorenej s dlžníkom (konkrétne išlo o zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb) neuvádzalo, že by bol jej súčasťou; uvedenie tejto skutočnosti vo Všeobecných obchodných podmienkach veriteľa súdu nepostačovalo.

Veriteľ sa proti uvedenému rozhodnutiu odvolal a argumentoval, že nárok na predmetný úrok postačí zakotviť v sadzovníku, na ktorý odkazujú všeobecné obchodné podmienky, s tým, že podľa ustanovenia § 18 ods. 1 vyššie uvedeného zákona stačí, aby veriteľ spotrebiteľa informoval o úrokovej sadzbe na trvanlivom médiu (čo bolo v danom prípade splnené); úrok za užívanie prostriedkov z prekročenia bolo treba posúdiť ako odplatu za poskytnutie úveru. Krajský súd Košice s argumentáciou veriteľa nesúhlasil a upozornil, že ustanovenie § 18 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať tak, že zakotvuje práva poskytovateľa úveru v súvislosti s prečerpaním účtu; ustanovenie upravuje len informačnú povinnosť poskytovateľa úveru v súvislosti s prečerpaním bežného účtu. Aj nárok na plnenia podľa § 18 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. teda musí vyplývať z platného dojednania medzi dlžníkom a veriteľom.

Právna veta:

Za nesprávny považuje odvolací súd argument žalobkyne, podľa ktorého jej sankčný úrok za sumu nepovoleného prečerpania účtu umožňuje požadovať ustanovenie § 18 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Predovšetkým dané ustanovenie upravuje výlučne informačnú povinnosť banky vo vzťahu ku klientovi pre prípad vzniku prekročenia (prečerpania) bežného účtu, neustanovuje akékoľvek práva banky v súvislosti s prekročením (prečerpaním) bežného účtu. Predmetné ustanovenie nerozlišuje medzi povoleným a nepovoleným prečerpaním bežného účtu, vzťahuje sa na oba tieto inštitúty, pričom neustanovuje, že banka má voči klientovi pri nepovolenom prečerpaní nárok na všetky plnenia, o ktorých jej toto ustanovenie ukladá klienta informovať, čo treba považovať za konzekventnú povinnosť banky.

Právna oblasť: Občianske právo, právo na ochranu spotrebiteľa

Právny inštitút: Spotrebiteľské úvery

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 129/2010 Z. z. – § 18 ods. 1
pre ČR: 257/2016 Sb. – § 108

4. K následkom pochybenia súdu spočívajúceho v neoznačení niektorých nedostatkov návrhu na zápis do obchodného registra

Uznesenie Krajského súdu Trnava sp. zn. 21Cob/52/2017 zo dňa 29. 3. 2018

Anotácia:

Krajský súd Trnava sa v predkladanom rozhodnutí vyjadril k právnym následkom postupu registrového súdu, ktorý nevyhovel námietkam týkajúcim sa odmietnutia návrhu na zápis zmeny údajov do obchodného registra napriek tomu, že navrhovateľ spolu s podaním námietok doložil všetky listiny, ktorých absenciu súd označil ako dôvod odmietnutia vykonania zápisu. Súd námietkam nevyhovel s odkazom na chýbajúce listiny, ktorými sa dokladá návrh na zápis zmeny sídla obchodnej spoločnosti, a to napriek tomu, že o absencii týchto listín súd navrhovateľa pri vytknutí nedostatkov návrhu na zápis vôbec nepoučil.

Proti rozhodnutiu o zamietnutí námietok sa navrhovateľ odvolal a argumentoval, že nemôže byť sankcionovaný za to, že mu súd nevytkol všetky nedostatky podaného návrhu na zápis zmien. Krajský súd Trnava však uviedol, že v takýchto situáciách nemožno napriek pochybeniu súdu navrhovateľom vyhovieť, pretože títo majú v mimosporových konaniach možnosť využiť ustanovenie § 63 CMP, vďaka ktorému môže súd vyhovieť ich návrhu aj vtedy, ak potrebné prílohy predložia až do rozhodnutia o odvolaní.

Právna veta:

I keď návrhu navrhovateľa nebolo vyhovené z dôvodu nepredloženia pre vykonanie zápisu potrebných príloh, ktoré podľa pokynu súdu prvej inštancie navrhovateľ v námietkovom konaní odstránil, nepredložil pre zapísanie zmeny sídla podľa zákona vyžadovanú listinu, o ktorom nedostatku nebol síce súdom prvej inštancie poučený, ale po doručení zamietajúceho rozhodnutia vydaného súdom prvej inštancie mal stále možnosť s poukazom na ust. § 63 Civilného mimosporového konania, ktoré je postavené na princípe úplnej apelácie, predložiť potrebné listiny a to aj v štádiu odvolacieho konania, pretože v mimosporových konaniach a teda i v konaní o námietkach sa neuplatňuje koncentračná zásada a odvolateľ tak mohol predložiť potrebné prílohy až do rozhodnutia o odvolaní, ktorým procesnou úpravou sa sleduje záujem urýchliť konanie, ak ide o listinu, ktorá je pre rozhodnutie relevantná. Odvolateľ ale takto nepostupoval, ani do dátumu rozhodnutia odvolacieho súdu ju nepredložil, preto odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p. v celom rozsahu ako vecne správne potvrdil, keď vzal do úvahy, že nedostatok spočívajúci v absencii prílohy potrebnej pre vyhovieť návrhu, pre ktorý boli námietky zamietnuté odvolateľ neodstránil ani do času rozhodovania o veci odvolacím súdom.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Konanie vo veciach obchodného registra

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 161/2015 Z. z. – § 63, § 282 ods. 2, § 287 ods. 2
pre ČR: V ČR sa rozhodnutie pre rozdielnosť právnych úprav neuplatní

5. K možnosti odvolacieho súdu potvrdiť rozhodnutie ak je vecne správny len výrok rozhodnutia okresného súdu

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 9/2016 zo dňa 28. 2. 2017

Anotácia:

Žalobkyňa podala dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne. Potvrdenie rozsudku súdu prvej inštancie odôvodnil vecnou správnosťou preskúmaného rozsudku, stotožňujúc sa pritom s jeho záverom o splnení podmienok pre výpoveď danú žalovanou žalobkyni pre nadbytočnosť. Rozhodnutie o organizačnej zmene bolo prerokované so zástupcami zamestnancov a písomná výpoveď obsahovala dostatočne konkretizovaný dôvod, pričom bola riadne žalobkyni doručená.

Žalobkyňa iniciovala konanie pričom namietala nesplnenie ponukovej povinnosti žalovanej, ktorá však nedisponovala voľnými pracovnými miestami súcimi pre žalobkyňu. Dovolací súd dovolanie odmietol, ako procesne neprístupné.

Právna veta:

Rozhodná úprava procesného práva (prevzatá inak bez podstatných zmien aj do tej dnešnej) poskytovala odvolacím súdom možnosť potvrdenia nimi preskúmaných rozhodnutí súdov prvej inštancie nielen v prípade možnosti stotožnenia sa so spôsobom rozhodnutia v prvej inštancii (rozumej s výrokom rozhodnutia, poskytujúcim odpoveď na otázku majúcu sa vyriešiť) aj s jeho odôvodnením, ale tiež v tých prípadoch, v ktorých odvolací súd považoval za vecne správny (akceptovateľný) iba výrok rozhodnutia prvoinštančného súdu. O druhý z práve spomenutých prípadov šlo (a naďalej pôjde) spravidla vtedy, keď odvolací súd mal (bude mať) za to, že dôvody vedúce súd prvej inštancie k vydaniu inak správneho rozhodnutia (opäť rozumej vo výroku) neobstoja vôbec, alebo tieto najmä v svetle odvolacích námietok nemusia byť postačujúcimi. Práve v objektívnej zrozumiteľnosti argumentácie súdu prvej inštancie potom treba hľadať kľúč ku korektnej odpovedi na otázku, dokedy ešte má odvolací súd dopĺňať (resp. nahrádzať) dôvody na podporu rozhodnutia súdu prvej inštancie sám, a v ktorých prípadoch už bude namieste, aby príležitosť na reparát poskytol tomu, na strane koho chyba nastala.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Potvrdenie rozhodnutie odvolacieho súdu

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 160/2015 – § 387 ods. 1

6. K dobrým mravom a k omylu pri uzatváraní zmluvy s nepočujúcim, ktorému tlmočila osoba podľa jeho výberu

Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 12Co 413/2017 zo dňa 29. 3. 2018

Anotácia:

Krajský súd Banská Bystrica v posudzovanom prípade rozhodoval o platnosti spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej nepočujúcou, ktorá tvrdila, že tak urobila v skutkovom omyle spôsobeným jej synom. Tento bol síce nedoslýchavý, ale nie hluchonemý a svojej matke bežne vypomáhal tlmočením do posunkovej reči napríklad pri uzatváraní zmlúv. Súd prvej inštancie žalobu o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy zamietol. Urobil tak s odkazom na to, že nepočujúci nie sú automaticky zbavení spôsobilosti na právne úkony; vzhľadom na svoj stav by naopak mali pristupovať k uzatváraniu právnych úkonov s väčšou obozretnosťou; zmluva bola podľa súdu uzatváraná za takých okolností, pri ktorých nemohla mať nepočujúca pochybnosť o tom, k čomu sa zaväzuje.

V odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie nepočujúca namietla, že do omylu pri podpisovaní zmluvy ju uviedol jej syn, ktorý ju mal pri podpisovaní zmlúv informovať, že nejde o zmluvy, v ktorých vystupuje ako dlžníčka; myslela si, že ide o zmluvy, v ktorých vystupuje ako zmluvná strana práve jej syn. Krajský súd Banská Bystrica v reakcii na argumentáciu nepočujúcej uviedol, že aj keby syn nepočujúcu skutočne uviedol do omylu, nespĺňa takýto omyl podmienky podľa ustanovenia § 49a Občianskeho zákonníka, pretože sa na ňom nijako nepodieľal veriteľ. Nad rámec uvedeného poukázal súd na to, že ak veriteľ pri uzatváraní zmluvy umožní, aby si nepočujúci zmluvný partner vybral vlastného tlmočníka, ktorý mu bežne tlmočí, a veriteľ nekontroluje, akým spôsobom tlmočník nepočujúcemu tlmočí, nemožno uvedené konanie veriteľa považovať za rozporné s dobrými mravmi.

Právna veta:

- I. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa pri vzniku zmluvného vzťahu žalovaného napriek vedomosti o svojom zdravotnom znevýhodnení o tejto skutočnosti neinformovala a najmä nežiadala o zabezpečenie tlmočníka do posunkovej reči (neobrátila sa s touto požiadavkou ani na súd po obdržaní platobného rozkazu, hoci podľa vlastných slov vedela, že ide o platobný rozkaz, ktorý v jej ponímaní predstavoval „upomienku“, resp. „potrestanie“). Tlmočenie si zabezpečila sama tak ako v iných životných situáciách prostredníctvom osoby, ktorej plne dôverovala, svojho syna. Jej postup pri uzatváraní zmluvy so žalovaným odvolací súd nemôže hodnotiť ako konanie žalovaného, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi.
- II. K omylu ako dôvodu (relatívnej) neplatnosti právneho úkonu odvolací súd uvádza, že sama žalobkyňa prezentovala, že jej omyl vyvolal jej syn. Ochrana podľa § 49a Občianskeho zákonníka sa však vzťahuje na omyl (vychádzajúci zo skutočnosti, ktorá bola pre uskutočnenie právneho úkonu rozhodujúca) vyvolaný osobou, ktorej bol právny úkon určený (alebo táto osoba o omyle musela vedieť), teda žalovaným.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné

Právny inštitút: Právne úkony, Omyl, Dobré mravy

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 40/1964 Zb. – § 39, § 49a
pre ČR: 40/1964 Sb. – § 39, § 49a

7. Porušenie zásady zákazu zneužitia práva pri uplatnení čiastkových nárokov v samostatných konaniach

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7 Cdo 31/2016 zo dňa 23. 2. 2017

Anotácia:

Žalovaná podala odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu o trovách súdneho konania a právneho zastúpenia, ktoré podľa žalovanej vykazovalo znaky zneužitia práva a smeroval k zvyšovaniu výdavkov na právne služby. Odvolací súd žalobu zamietol. Dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Právna veta:

Súčasťou rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky, použiteľnej i na prejednávajúcu vec, je tiež záver, podľa ktorého pokusy účastníkov vyťažiť z rozdelenia pohľadávky inak zažalovateľnej i len jednou žalobou nemožno považovať za účelný spôsob uplatňovania alebo bránenia práva. Treba považovať za zásadu vlastnú všetkým rozhodovacím procesom o trovách konania, že nahrádzajú (resp. v tu uvažovaných súvislostiach i nenahrádzujú) sa len účelne vynakladané trovy. Len takýto výklad je dostatočne šetrným ku všetkým účastníkom konania i z pohľadu naplnenia štandardov spravodlivého usporiadania vecí a nezneužívania práv niektorým účastníkom konania či aj viacerými účastníkmi, dovolávajúcimi sa ochrany práva na úkor iného účastníka či opäť aj viacerých účastníkov v procesnom postavení súpera v spore.

Právna oblasť: Civilné procesné právo

Právny inštitút: Priznanie trov konania

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 – § 256 ods. 2, § 257

8. K prípustnosti dovolania – odklon od ustálenej rozhodovacej praxe

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 6/2017 zo dňa 6. 3. 2017

Anotácia:

Žalobkyňa sa žalobou domáhala určenia neplatnosti darovacej zmluvy okrem iného aj z dôvodu, že žalovaní boli v čase uzavretia darovacej zmluvy maloletí. Právny úkon za nich urobený v darovacej zmluve nebol schválený právne záväzným spôsobom, nakoľko okresný súd poručiteľský rozsudok riadne nedoručil, v dôsledku čoho tento rozsudok nikdy nenadobudol právoplatnosť, a teda údaje vyznačené v doložke právoplatnosti nezodpovedajú skutočnosti. Najvyšší súd dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne v danej veci smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie nielen prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP (z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu), ale zároveň aj dôvodné, lebo napadnutý rozsudok spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Najvyšší súd v súlade s týmito ustanoveniami napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. („CSP“), nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane ale v prípade absencie vymedzenia právnej otázky a bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (advokáta, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ:

- konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd,
- vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska, judikátu alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

Podľa právneho názoru odvolacieho súdu treba mať za to, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu, k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 421 ods. 1

9. K overovaniu prevodu práv alebo povinností exekučným súdom

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 ECdo 2/2016 zo dňa 25. 1. 2017

Anotácia:

Žalobkyňa podala žalobu z dôvodu, že exekučný súd zamietol návrh poverenia na vykonanie exekúcie. Zamietnutie žiadosti súd odôvodnil tým, že oprávnená nepreukázala spôsobom, ktorý vyžaduje Exekučný poriadok, že na ňu prešla vymáhaná pohľadávka, v dôsledku čoho nie je možné exekúciu v jej prospech vykonať. Krajský súd rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí poverenia na vykonanie exekúcie potvrdil. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie odvolacieho súdu, ako aj rovnakou vadou postihnuté uznesenie exekučného súdu zrušil a vec vrátil exekučnému súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

Zo systematiky a jednotlivých ustanovení Exekučného poriadku vyplýva, že tento zákon rozlišuje viaceré štádiá exekučného konania. V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. Pokiaľ účastník exekučného konania tvrdí, že došlo k prevodu práv alebo povinností z exekučného titulu, súd neskúma, či prevod skutočne nastal; v tomto štádiu je postačujúce, ak je prevod dostatočne osvedčený okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených (aj len neoverených) fotokópií listín a časti ich príloh. Tým prirodzene nie je dotknutá otázka prípadnej neskôr nastolenej potreby dôsledného skúmania (verifikácie pravosti tvrdeného) prevodu práva alebo povinnosti v neskorších štádiách exekučného konania (napr. pri posudzovaní opodstatnenosti prípadných námietok povinného proti exekúcii alebo pri posudzovaní dôvodov pre zastavenie exekúcie).

Právna oblasť: Občianske právo

Právny inštitút: Exekučné konanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 233/1995 Z. z. – § 44 ods. 2, § 53

10. K povinnosti žalobcu skúmať identitu ostatných spoluvlastníkov v pozemnoknižných vložkách a archívoch pri vyporiadaní spoluvlastníctva

Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 10Co/202/2017 zo dňa 30. 11. 2017

Anotácia:

Krajský súd Žilina v predkladanom rozhodnutí riešil prípad vyporiadania podielového spoluvlastníctva k pozemkom, ktoré boli v spoluvlastníctve žalobcov a spoluvlastníkov neznámeho pobytu zastúpených Slovenským pozemkovým fondom (t. j. prípad analogický množstvám iných prípadov, ktoré začali spoluvlastníci masovejšie riešiť po realizácii ROEP).

Žalobcovia v súlade so zaužívanou praxou predložili súdu vyhlásenie obce, v ktorej katastrálnom území sa pozemky nachádzali; obec vo vyhlásení deklarovala, že údaje o pobyte žalovaných nemôže doložiť, pretože nie sú obci známi. Vlastníkov nebolo možné stotožniť ani po realizácii lustrácie v Registri obyvateľov SR. Súd prvej inštancie teda žalobu s odkazom na nedostatky v označení žalovaných odmietol.

Krajský súd Žilina mu dal za pravdu a upozornil, že v podobných prípadoch je namieste od žalobcov požadovať minimálne nahliadnutie do príslušnej pozemnoknižnej vložky a archívov. Len pokiaľ ani vyššie uvedené kroky nepovedú k bližšiemu zisteniu potrebných informácií o identite spoluvlastníkov, môže byť žaloba prejednaná aj bez bližšieho označenia spoluvlastníkov.

Právna veta:

- I. Je legitímnou požiadavka (okresného súdu) na nevyhnutnosť aktívneho prístupu žalobcov v sporovom konaní, medzi ktoré súdená vec bezpochyby patrí. Uvedené v štádiu začatia konania, resp. jeho iniciovania zahŕňa aj vykonanie primeraných (takých, ktoré možno od strany sporu „spravodlivo“ požadovať) šetrení za účelom dostatočnej identifikácie strán sporu, keďže o ich (hmotných) právach a povinnostiach sa v súdnom konaní má rozhodovať. Rovnako náležite je zdôraznená i otázka samotnej procesnej subjektivity označených osôb.
- II. Krajský súd v danej súvislosti poukazuje predovšetkým na skutočnosť, že na liste vlastníctva je pri jednotlivých spoluvlastníkoch uvedený odkaz na číslo denníka (príslušnej pozemnoknižnej vložky) týkajúceho sa konkrétneho titulu nadobudnutia (spolu)vlastníckeho práva. Nadväzne je možné v príslušných archívnych dokumentoch zistiť aj základné konkrétne údaje o jednotlivom spoluvlastníkovi, resp. v súčasnosti konkretizovať/stotožniť dotknutú fyzickú osobu, resp. jej právnych nástupcov. Pokiaľ jednotliví spoluvlastníci budú konkrétnejšie vymedzené prostredníctvom údajov aktuálnych ku dňu zápisov do pozemkovej knihy, bude môcť byť dôslednejší napríklad i súvisiaci postup obecného úradu.
- III. Nakoľko žalobcovia ani na výzvu okresného súdu neodstránili nedostatky svojho podania – riadne (dostatočne určito) neoznačili strany sporu a pre uvedený nedostatok nie je možné v konaní pokračovať, krajský súd potvrdil napadnuté uznesenie. Uvedené však nepredstavuje prekážku veci rozhodnutej pre samotný hmotnoprávny nárok žalobcov. To znamená, že sa môžu v budúcnosti opätovne domáhať zrušenia a vyporiadania dotknutého spoluvlastníctva, ale pre vykonanie meritórneho súdneho konania musia náležite označiť jeho sporové strany. Dokonca nie je vylúčené, že v konečnom dôsledku budú títo označení zhodne ako v terajšom konaní, avšak uvedené bude výsledkom aktivity žalobcov (zhruba vo vyššie naznačenom rozsahu), ktorú je namieste od neho vyžadovať.

Právna oblasť: Občianske právo hmotné, Civilné právo procesné

Právny inštitút: Vyporiadanie spoluvlastníctva

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 142 ods. 1
160/2015 Z. z. – § 133 ods. 1
pre ČR: V ČR sa pre rozdielnosť právnych úprav neuplatní

11. K posúdeniu bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 661/2015 zo dňa 22. 3. 2017

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody na zdraví z titulu mimoriadneho zvýšenia odškodnenia za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Keďže mu súdy prvého a druhého stupňa nevyhoveli, žalobca podal žalobu na Najvyšší súd SR. Najvyšší súd v napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil v tomto rozsahu odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Právna veta:

Bolestné v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z. z. sa poskytuje za bolesti spôsobené poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstránením jeho následkov. Ide teda jednak o bolesť, ktorú poškodený cíti pri samotnom úraze, ako aj pri liečení a po ňom. Liečením sa však nerozumie iba doba, počas ktorej lekár poskytuje ošetrovanie, ale aj doba medzi jednotlivými ošetrovaniami, teda doba od začiatku do skončenia liečenia. Napokon ide aj o bolesť, ktorou trpí poškodený, napr. pri rehabilitačnej starostlivosti. Až keď sa celý liečebný proces skončí, sú známe všetky okolnosti smerodajné pre stanovenie bolestného, a preto až vtedy začína plynúť premlčacia lehota, pokiaľ ide o právo na túto časť náhrady škody.

Právna oblasť: Občianske právo, Právo sociálneho zabezpečenia

Právny inštitút: Plynutie premlčacej lehoty

Súvisiace predpisy a ustanovenia: **pre SR:** 40/1964 Zb. – § 106

12. K otázke nezlučiteľnosti niektorých dovolacích dôvodov

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 203/2016 zo dňa 31. 10. 2017

Anotácia:

Odvolačí súd rozsudkom potvrdil vo veci určenia vlastníckeho práva rozsudok okresného súdu, ktorým okresný súd určil, že žalobca a žalovaná sú podielovými spoluvlastníkmi rodinného domu, a to každý v jednej polovici. Odvolačí súd uviedol, že okresný súd správne zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdil a preto boli dané dôvody na potvrdenie rozsudku. Odvolačí súd na námietky žalovanej, týkajúce sa zohľadnenia jej vyššieho finančného podielu na novovzniknutej veci argumentoval tým, že žalobca k výstavbe prispel takmer výlučne ním vykonanými stavebnými prácami a za takejto situácie by bolo nespravodlivé, ak by na vzniknutej veci nemal nijako participovať. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pri ktorom sa odvolačí súd zjavne odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu a zároveň bola napadnutým rozsudkom riešená právna otázka, ktorá doposiaľ v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR absentuje, najmä čo sa týka zamerania na vyjadrenie prejavu vôle pri dohode o spoluvlastníctve.

Právna veta:

Ak je prípustnosť dovolania vyvodzovaná súčasne z § 421 ods. 1 písm. a) CSP aj písmena b) rovnakého ustanovenia, hoci súčasná existencia oboch týchto predpokladov prípustnosti dovolania sa bez ďalšieho z povahy veci vylučuje (keďže prípustnosť dovolania nemožno odôvodňovať tým, že určitá právna otázka je rozhodovacou praxou odvolacieho súdu riešená ustálená a zároveň, že takáto otázka dovolacím súdom riešená nebola), takéto odôvodnenie prípustnosti dovolania je vnútorné rozporné a vo svojej podstate znamená odôvodnenie dovolania neprípustným dovolacím dôvodom. I keď vylúčením súčasnej existencie predpokladov prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) aj b) C. s. p. bez ďalšieho treba rozumieť, že principiálne nepôjde vylúčiť závislosť rozhodnutia odvolacieho súdu od vyriešenia až dvoch (resp. aj viacerých) právnych otázok, z ktorých jedna už ustálenou rozhodovacou praxou odvolacieho súdu vyriešená bola (a odvolačí súd sa mal od takéhoto ustáleného riešenia pri rozhodovaní dovolaním napádaným rozhodnutím odkloniť), kým druhá naopak nie a práve v prípade takejto kumulácie rozhodných právnych otázok odôvodnenie prípustnosti dovolania dvoma zdanlivo nezlučiteľnými dôvodmi môže mať svoje opodstatnenie, v prejednávanej veci. Výrazom ustálenej judikatúry odvolacieho súdu nemôže byť jeho jediné (v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky nepublikované) rozhodnutie.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 Z. z. – § 421

13. K prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8 Cdo 176/2017 zo dňa 29. 11. 2017

Anotácia:

Žalobca sa žalobou domáhal aby súd žalovanú zaviazal na povinnosť zaplatiť sumu 416.387,84 EUR s príslušenstvom titulom vrátenia daru (§ 630 Občianskeho zákonníka). Súčasťou žaloby bol aj návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorým mal súd zriadiť záložné právo v prospech žalobcu k nehnuteľnostiam uvedených v žalobe. Okresný súd v uznesení zriadil záložné právo v prospech žalobcu k uvedeným nehnuteľnostiam a zamietol návrh na zmenu žaloby. Krajský súd na odvolanie žalovanej uznesením potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. K vade zmätočnosti malo dôjsť tým, že súdy nedoručili žalovanej vyjadrenie žalobcu k podanému dovolaniu.

Právna veta:

Rozhodnutie o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, ktorý bol súčasťou žaloby na začatie konania, nie je rozhodnutím vo veci samej v zmysle § 420 CSP. Aj po rozhodnutí o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia konanie vo veci samej pokračuje. Inštitút zabezpečovacieho opatrenia a obdobne aj inštitút neodkladného opatrenia sú tzv. osobitné procesné postupy, ktoré upravuje CSP. Nariadením zabezpečovacieho opatrenia vzniká tzv. sudcovské záložné právo (strany sporu/účastníci konania nadobúdajú práva a povinnosti z titulu záložného práva), ktorého trvanie nie je síce podmienené právoplatným skončením veci, ale bez existencie meritórneho rozhodnutia stráca zmysel s poukazom na § 343 ods. 3 CSP. Nakoľko ide o obdobný inštitút ako pri neodkladnom opatrení, vzťahuje sa naň rovnaký režim, týkajúci sa prípustnosti dovolania. To môže byť prípustné iba z dôvodov zmätočnosti podľa § 420 CSP a len v prípade, ak rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej za predpokladu, že samotné takéto rozhodnutie kumuluje vec samu. Ide o prípady návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia po skončení konania vo veci (meritórnom rozhodnutí) alebo ojedinele rozhodnutie o takomto návrhu pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba vo veci samej a samotné zriadenie záložného práva postačuje na úpravu pomerov strán sporu/účastníkov konania. Takéto konanie v oboch prípadoch končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 – § 420, § 343 ods. 3

14. K náležitému vymedzeniu dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 432 ods. 2 CSP

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 182/2017 zo dňa 29. 11. 2017

Anotácia:

Odvolačný súd potvrdil rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch, týkajúcich sa zrušenia podielového spoluvlastníctva a prikázania nehnuteľností do výlučného vlastníctva žalobcu, vo výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť žalovanej náhradu za spoluvlastnícky podiel, ako aj vo výroku, ktorým súd vzájomný návrh žalovanej zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukázaním na správnosť záverov okresného súdu, s ktorými sa stotožnil. Proti tomuto rozsudku dovolacieho súdu podala včas dovolanie žalovaná. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok dovolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. V dovolaní namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom, ako aj okresným súdom. Odvolaciemu súdu vyčítala, že sa nezaoberala podrobne všetkými skutočnosťami dôležitými pre rozhodnutie sporu a bezdôvodne sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu.

Právna veta:

V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 C. s. p. nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu a či sa odvolací súd pri jej riešení odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň, keďže nesprávne právne posúdenie veci zakladá prípustnosť dovolania len ak sú splnené predpoklady uvedené v § 421 ods. 1 pod písm. a), b) a c) C. s. p., a keďže dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.), musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označená ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu, od ktorej sa odvolací súd odklonil alebo konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutia riešiacie otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Právna oblasť: Civilné právo procesné

Právny inštitút: Dovolanie

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: 160/2015 – § 421 ods. 1, § 432 ods. 2

15. K odôvodňovaniu tvrdenej ujmy na právach ostatných účastníkov správneho konania v rozsudku vs. žalobná legitímácia v správnom súdnictve

Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Sžo 55/2015 zo dňa 14. 6. 2017

Anotácia:

Žalovaný odôvodnil odvolanie tým, že krajský súd pri rozhodovaní vo veci dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia. Namietal, že v rozsudku bol uvedený jediný konkrétny dôvod nezákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým je skutočnosť, že nebol dodržaný procesný postup správneho orgánu, keď tento konal v rozpore s ust. § 26 ods. 2 správneho poriadku a žalobkyňa ako aj ďalší účastníci boli ukrátení na svojich právach, konkrétne tým, že písomnosť, verejná vyhláška ktorou bolo doručované rozhodnutie o stavebnej uzávere, nebola vyvesená na úradnej tabuli obce, ktorá bola prvostupňovým stavebným úradom, ale obce, ktorá je stavebníkom.

Právna veta:

Pokiaľ krajský súd v odôvodnení rozsudku vyhodnocoval tvrdenú ujmu na právach ostatných účastníkov správneho konania, nemalo to oporu v zákone, nakoľko ochrana práv sa žalobca môže domáhať iba vo svojom mene, čo výslovne vyplýva z § 247 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. (v súčasnosti § 178 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z., § 254 zákona č. 162/2015 Z. z.). Okrem toho krajský súd absolútne neodôvodnil, v čom by mala spočívať ujma na právach žalobkyne v súvislosti s postupom pri uverejňovaní rozhodnutia o stavebnej uzávere formou verejnej vyhlášky, keďže táto sa evidentne o obsahu prvostupňového rozhodnutia dozvedela a vďaka tomu mohla podať v zákonom stanovenej lehote odvolanie, o ktorom rozhodoval žalovaný napadnutým rozhodnutím. Treba opätovne zdôrazniť, že v rámci súdneho prieskumu správny súd neprihliada na vady konania, ktoré nie sú žalobcovi na ujmu, alebo ktoré dokonca zavinil sám žalobca. Súd neprihliadne ani na také porušenie zákona pri dokazovaní, ktoré sa týkalo skutočností, ktoré nemali pre rozhodnutie vo veci význam; na zákonnosť rozhodnutia nemá napríklad vplyv. Je vážnym pochybením, ak v prejednávanej veci krajský súd odignoroval ostatné žalobné dôvody. Týmto svojím postupom krajský súd spôsobil pochybnosť o zákonnosti a vecnej správnosti svojho rozhodnutia a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, ktorá mala za následok porušenie práva žalovaného na spravodlivý proces.

Právna oblasť: Správne súdnictvo, Správne právo

Právny inštitút: Umiestňovanie stavieb, Územné rozhodnutie, Stavebné úrady

Súvisiace predpisy a ustanovenia: pre SR: S162/2015 Z. z. – § 492 ods. 2, § 178 ods. 1, § 254 50/1976 Zb. – § 32 ods. 1, § 36 ods. 1 § 39d, § 42, § 119 ods. 3 71/1967 Zb. – § 26 ods. 2, § 44